

Halfslachtig beleid energielabel bedreigend voor zowel klimaat als energieadviseurs

Zo veel mogelijk vereenvoudigen van label bespreekbaar, onder voorwaarde dat kwaliteit overeind blijft

Richard Zwiers

Het is al vaak gezegd en wij, de energieadviseurs verenigd in de Federatie van Energieconsultants (FedEC) en de Associatie van Energie Prestatie Adviseurs (Avepa) zeggen het ook. Nederland moet de kansen van vergroening en energiebesparing aangrijpen om de economie weer aan te jagen en te koersen op de energietransitie.

De overheid heeft echter een slecht 'track record'. Noud Köper beschrijft in het lezenswaardige *Verslaafd aan energie* (2012) aan de hand van interviews met insiders als de oud-ministers Lubbers, Alders en Cramer waarom het Nederland al 30 jaar niet lukt om schoner en zuiniger te worden. Hopelijk brengt het SER-energieakkoord — verwacht in juni — hierin verandering, maar de kwestie van het energielabel stemt opnieuw somber.

Want wat is er aan de hand? De gebouwde omgeving gebruikt veel energie, zo'n 30% van de totale Nederlandse energieconsumptie. De vele besparingsmogelijkheden — goed voor het milieu en ook goed voor de portemonnee — worden echter maar beperkt uitgevoerd.

Dit probleem speelt niet alleen in Nederland. Daarom heeft de Europese Unie regelgeving ontwikkeld die gebouw-eigenaren verplicht om bij wisseling van huurder of eigenaar de 'energieprestatie' van hun woning (of utiliteitspand) te laten vaststellen. Dit gebeurt met een energielabel, opgesteld door een getrainde en

gecertificeerde specialist. Het label geeft gebouw-eigenaren en -gebruikers inzicht in de energiekosten en besparingsmogelijkheden. Afgelopen 10 jaar hebben honderden energieadviesbureaus zich gecertificeerd en duizenden adviseurs opleidingen gevolgd om de (woning)markt van labels te kunnen voorzien.

Al deze investeringen hebben weinig bedrijvigheid opgeleverd. Het is duimendraaien; een forse schadepost. Het energielabel is namelijk wel verplicht, maar die verplichting wordt helemaal niet gehandhaafd. Op 20 november 2012 verwierp de Tweede Kamer een wetsvoorstel dat deze handhaving wilde regelen via de notaris, bij de verkoop van een huis.

Naar verluidt waren Kamerleden gezwich voor de lobby van een drietal organisaties: Vereniging Eigen Huis, Meer met Minder en makelaarsvereniging NVM. Alleen PvdA, GroenLinks, SP en 50Plus stemden voor. Belangrijkste argumenten tegen handhaving van het energielabel waren dat het label te ingewikkeld zou zijn, de eigenaren op kosten zou jagen en, in de aanloop naar het woonakkoord, de fragiele huizenmarkt zou kunnen verstoren.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) kreeg vervolgens van de Tweede Kamer opdracht een energielabel

'light' te ontwerpen, dat goedkoop en eenvoudig aan een woning te koppelen is. De uitwerking hiervan, een label dat door de bewoner zelf gemaakt wordt, zou naast het bestaande energielabel komen.

Hoewel de overgrote meerderheid van de branchepartijen die BZK inmiddels heeft geconsulteerd zeer negatief tegenover het 'light'-label staat gaat het er — afgaande op de signalen van BZK — waarschijnlijk toch komen. BZK heeft ons namelijk geadviseerd 'beter te gaan lobbyen in de Tweede Kamer' die zich in mei weer over de kwestie buigt.

We helpen BZK graag bij het zoveel mogelijk vereenvoudigen van het energielabel, maar met als randvoorwaarde dat de kwaliteit overeind blijft. Dit vereist de inzet van deskundige, gecertificeerde adviseurs. Natuurlijk hebben we daarbij — overigens net als Vereniging Eigen Huis cum suis — een economisch belang, maar onze professionele overtuiging weegt minstens even zwaar. Als energieadviseurs geloven wij dat een betrouwbaar en verplicht energielabel een noodzakelijke voorwaarde is voor het realiseren van de gewenste forse energiebesparing in de particuliere woningmarkt.

De kosten — ongeveer € 150 voor een label — vallen volgens ons volstrekt in het niet bij de kostenbesparingsmogelijkheden die het bijbehorende energieprestatieadvies oplevert. Om maar te zwijgen over de klimaatwinst.

Nu er een woonakkoord ligt dat rust brengt op de huizenmarkt verwachten

we dat een betrouwbaar energielabel de huizenmarkt verder positief zal beïnvloeden.

Een betrouwbaar energielabel verschaft immers informatie over de toekomstige woonlasten en neemt daarmee een stukje onzekerheid bij de koper weg. Grootschalige introductie van een 'light', label kan wel de huizenmarkt verstoren omdat daarmee immers gratis — niet bestaande — energieprestaties kunnen worden geclaimd die de marktwaarde van een gebouw verhogen. Dit introduceert een nieuwe onzekerheid op de huizenmarkt en zal ook negatief afstralen op bestaande 'echte' energielabels.

Een betrouwbaar energielabel vergt de inzet van onafhankelijke deskundigen die hun kennis door scholing verworven hebben en die gecertificeerd zijn. Als het echter door Jan en alleman, of zelfs door bewoners zelf kan worden opgesteld dan ontbreken de deskundigheid en onafhankelijkheid en vervalt de toegevoegde waarde van het energielabel.

De overheid kan de energietransitie niet zelf realiseren: de markt moet het doen. De energieadviseurs doen graag mee, maar daarvoor is de medewerking van de regering en de Tweede Kamer nodig. Zonder goede, consistente en gehandhaafde kaders gaat het de markt niet lukken.

Richard Zwiers is secretaris FedEC, de Federatie van Energieconsultants. Hij schrijft mede namens de Avepa, de Associatie van Energie Prestatie Adviseurs.

Betrouwbaar energielabel geeft informatie over toekomstige woonlasten en neemt zo onzekerheid weg

